

Ўвләр хө хургьлуллгьна төрәс оньган сулдгьхмн биш

Хө бсглгьяр болн ноосназәрм совхоз мудин директормуд гарц икдүллгьяр авгдсн даалгьвр диилвртгьяр кўцәлгьнд — эртәр нәәднр хөбдин көг тәвлгьн, түүг бурдәмджтәгьяр келгьн болн ўвлин цагт нилх хургьд асрлгьн берк чинр зүүлжәнә. Мана тангьгьчин хөбчнр, цуг кўч-көлсчнр дөрхн 2—3 джилмүдин эргид цуг нәәднр хөбдиг ўвләр болн эрт хаврар хургьлулхар зүткдж, эн джилн зунн цагт 300 мингьгьн нәәднр хөбдин көг тәвхәр темдглсн.

Турүн нуурт йсвх колхозмудар болн совхозмудар эртәр нәәднр хөбдин көг тәвлгьяр нәәднр көдлмш кегдсн бәәнә. Приютненск района 107-ч номертә совхозд ўвләр хургьлулхд темдглгдсн нәәднр хөд йилгьгдәд, салу отарар хәләгдлж асргдджана. Нәәднр хөбдин чинәнь сән. Ўвләр хө хургьлулхан сандж — дулан хашахаац тосхгдджана, кошармуд ясгддж, бел кегдджәнә, малин ўвлзнгьүр бясн зөбгдджәнә. Балгьсна „Страна Советов“ гидг колхоз ўвләр хө хургьлуллгьнд бас му бишәр белдвр келжәнә.

Бслв эн эрки чинртә төрт делгүдән, элл-аху болгьнар сән онг ода бийн тәвгдәд уга. Ўлгүрнө, торгьн нооста хөд икәр бсгдг районин негинь — Сарпинск райо авад хәләй. Эн района кесг элл-ахусар зөвәр олн хөн хусрад, хургьлсми биш. Хусрсн хөбдин көгиг июль сарин чилгчәр, эс гидж август сарин эклчәр тәвх бәәсн. Болв эн көдлмш кегдсн уга. Тингәд Сарпинск района партийн болн советск органсин гардвр, тус йилгьл элл-ахусин гардчнр эртәр хө хургьлулх эв-аргьн олзлл уга бәәсн деерән, хөбнә искусствени көгин пунктс кергтә тост зерзевәр теткгдәд уга, нәәднр хөбдин болн хуцмудин чинәнь ледг тату. Района колхозмудар болн совхозмудар 85 дулан хаша тосхгдх зөвтә, эднәс тосхгддjaxнь зуг 29 хаша. Цуг эн бәәдл района кўцәгч комитетин болн КПСС-н райкомин гардврн онгт тусад уга.

Эртәр хөбдин көг тәвлгьнә белдвр Целинн района совхозмудар болн „Родина“ гидг колхозд бас сән биш. Эднә совхозмудар хөбдин искусствени көг тәвлгьнә пунктс ода бийн бурдәгдәд уга. Совхозмудин директормуд хөбдин искусствени көг тәвлгьнә зурра диглдж, отар болгьнар батлдж авад уга, тер учрар хөбчнр, искусствени көг тәвлгьнә пунктур хөбдән кезә авч ирхән медхш.

Искусствени көг тәвлгьнә төрт хуцмуд белддж асрлгьн — эрки чинртә төр болдн. Болв Сарпинск, Приозерн районин

эн төрт сән оньган тәвәд уга бәәнә. Совхозин директормуд, эднә хөбнә фермсәр хуцмуд эс куртә бәәтл — талдан эдл-ахугьас авгдх сән тохмта хуцмудан авл уга, хооран саагьад бәәцхәнә.

Района партийн, советск органсин, колхозин, МТС-н болн совхозмудин гардчнрин эрки төрнө — ахр цагт, мел дөрхн дөрмүдин дунд хөбдин искусствени көг тәвлгьнә белдврн төгсгдж, эн кергиг гартан авч, бурднвгьү сәәнәр кўцәлгьн болджана. Олзлгдлж хуцмуд көгд орджах нәәднр хөбдәс — йилгьн сән тохмта деерән кев-хацарн, ноосна гаршарэрки биш деер болх зөвтә. Кердлжән тинм хуцмуд уга болсн саамд, тедниг ягьад болв чигн олж авх кергтә.

Ода колхозмудин, МТС-н болн совхозмудин ах зоотехникүд болгьн — ямаран хөбч, кезә кедү хө эрт искусствени көгд орулдjax, ямаран отарт искусствени көг тәвхин төлә юн кергтәгьинь заасн зурата болх зөвтә. Эклц партийн болн комсомольск организацн эртәр хөбдин искусствени көг тәвлгьнә төриг голддж, коммунист болн комсомолец улсиг эрки чинртә көдлмшт тәвдж, тодрха кевәр гарлх зөвтә.

Эртәр хөбдин көг тәвлгьнд көдлх улсиг, нег ўлү искусствени көг тәвлгьнә техникүдиг шуудж авч, эднәтә хургь болн зааврин кўүндвр келгьн бас нег берк чинртә төр болдг. Эн туст партийн организацсин тодрха гарлвр, эднә бурдәмджин нилч кергтә.

Кемрлжән, ўвләр хө хургьлулхин төлә дулан хаша-хаац, кошармуд эс белдхлә, хургьлх хөбдг болм чигә бвс эс зөбдж белддж авхла, ўвләр хө хургьлулгьн — ашан ўзулшго деерән түрү, зовлнәтә йовлг ўзулх биший. Энүг эртәр сандж, медх кергтә.

Партийн тангьгьчин комитетин болн тангьгьчин кўцәгч комитетин зааврар, кошармудин дөр хургьлх нег отар хөн болгьнд багь-гихдән 50 гектар хар буудә тәргдх зөвтә. Дакад эртәр хургьлх нег хөн болгьнд — 3 центнер бвс, 2,5 центнер силос болн 40 килограмм буудә белдх кергтә.

Партийн, советск болн комсомольск организацсин эрки төрнө — хөбчнр болн көг тәвлгьнд көдлх улс заагт социалистическ дөрлдә бргнәр делгрүлдж, цуг олиг эртәр хөбнә көг тәвлгьнд агсдж, ўзмджтә сәәнәр келгьн болджана. Хө бсглгьнә цуг эв-аргьинь олзлдж, эртәр хөбдин көг тәвлгьнә бурднвгьү, ўзмджтә сәәнәр келж, алдр Октябрин 40-ч дбнд ончтә сән белг белдн!